

Lieve mensen, hier in de kerk en deze keer ook met nadruk u of jij die thuis of waar dan ook met ons bent verbonden.

Een landelijke supermarkt opende in de afgelopen week de advertentie waarmee hij zijn koopwaar aanprijst met deze zin: 'Ondanks alles wordt het toch Pasen.' En ik dacht: eindelijk iets in een advertentie wat gewoon waar is. Ook in deze verwarrende tijd wordt het Pasen.

Pasen betekent dat er een nieuw begin mogelijk is, ook al wijst alles op het tegendeel. Dat vertelt zowel het verhaal van Exodus als dat van de Evangelist Johannes. Twee paasverhalen. Twee onwaarschijnlijke verhalen. Maar dat is nu net hun kracht.

Ze vertellen iets dat we in ons leven misschien wel het meest van alles nodig hebben. Juist al het erop aankomt. Wanneer dat is, dat is voor ieder mens anders. Maar je herkent het wel als het zich voordoet.

Dat je hoop houdt ook al spreekt dat niet vanzelf.

Dat je de moed hebt op te staan als je lamgeslagen bent.

Dat je gaat bidden ook al dacht je: het help toch niet.¹

Gisteravond is in veel kerken, ook hier in Nieuw West, de nieuwe Paaskaars binnengebracht. Licht van Christus. En in veel huiskamers of ziekenhuizen hebben mensen zelf een kaars aangestoken. Een eenvoudige witte kaars, of een speciale paaskaars. Maar hoe dan ook: het licht van Pasen. Het licht dat vertelt van een geheim.

We horen vandaag het verhaal van Mirjam en dat van Maria. Je zou ook kunnen zeggen van twee Mirjams, want Maria is de Nieuwtestamentische vertaling van Mirjam.

Ik heb daar ook een persoonlijke associatie bij omdat mijn jongste dochter die beide namen heeft gekregen: Mirjam Maria. En misschien herkent ze in de verhalen van elk van die twee vrouwen wel iets. En wie weet, niet alleen zij.

Want vreugde en verdriet zijn eigen aan het leven van ieder mens.

Er zijn ook vandaag mensen die blij zijn om de geboorte van een kind of een kleinkind. Er zijn ook nu mensen die verdrietig zijn omdat ze iemand missen, zich verlaten voelen, geïsoleerd, eenzaam.

¹ Een verwijzing naar het verhaal voor de kinderen: 'Ben'

Mirjam, de zuster van Mozes staat bij het water van de zee waar ze net doorheen zijn gegaan. Ze is vrij, verlost van de slavernij. De exodus of uittocht uit Egypte begint met de ontmoeting van Mozes met de Ene, die zegt: 'Ik heb de ellende van mijn volk in Egypte gezien, ik heb hun gekerm over hun onderdrukkers gehoord; ik weet hoe ze lijden. De Ene stuurt Mozes naar de farao: 'Laat mijn volk gaan!' zegt hij. Maar hoe meer hij bij de farao aan de bel trekt hoe harder die zich opstelt. Tot hij hen tenslotte laat gaan. Maar hij krijgt er direct al weer spijt van. Met zijn hele legermacht jaagt hij achter hen aan. Maar dat wordt zijn Waterloo en eindelijk zijn ze vrij, de slaven van Egypte.

Dan zingt Mirjam haar lied. Uitbundig zwaait ze de Eeuwige lof toe. Lof omdat Hij de legermacht van de onderdrukker heeft verslagen. Het paard, de tank van toen, het paard en zijn ruiter wierp hij in de zee... Haar blijdschap daarover is te begrijpen. Want ze is net ontsnapt aan het leger dat hen achtervolgde.

Mensen die de bevrijding van Nederland, 75 jaar geleden, hebben meegemaakt kunnen het zich wel voorstellen. De opluchting, de vreugde. Maar toch, het is ook gruwelijk. Al die doden.. Er is een oude rabbijnse traditie die zegt dat het water van de zee dat de strijdmacht van Egypte overspoelt bestaat uit de tranen van de Eeuwige om al die mensen die daar omkomen. Wie zo Pasen weet te vieren is wars van triomfalisme.

De God van de verhalen uit de bijbel, ziet en hoort het als mensen in nood zijn. Dan zijn er vervolgens mensen nodig die helpen met het vinden van een uitweg. Zonder Mozes, zonder mensen gaat het niet. Maar dan kan het onmogelijke mogelijk worden.

Ik moet denken aan het virus, waarvan de naam niet genoemd mag worden, dat de wereld in zijn greep houdt. De angst ervoor kan een verlamme werking hebben. Maar kijk dan eens naar al die mensen die te midden van beperking en pure ellende opstaan om er voor elkaar te zijn. Voorbeelden hoef ik niet te noemen want de kranten staan er vol mee. Er staat tegenwoordig veel meer goed nieuws in de krant dan voorheen. Ra ra hoe kan dat?

Maria Magdalena dan. Twee dagen voor de dag van de Opstanding staat ze bij het kruis waaraan Jezus wordt doodgemaakt. Haar wereld stort in. Zij houdt van Jezus. De leraar die haar een nieuw perspectief heeft geboden. Nu moet ze zien hoe hij wordt afgemaakt. Ze raakt hem kwijt, voorgoed.

In zijn pas verschenen boek over het Johannesevangelie schrijft Jan Engelen over dit evangelie van de opstanding van Jezus: “Zo helder als het verhaal is, zo onwaarschijnlijk is het ook.” Want met iemand die dood is gemaakt is het afgelopen. Toch?! Toch niet, vertelt dit verhaal. En we weten niet hoe dat kan. De vraag die de Evangelist opwerpt is: durf je te vertrouwen dat het toch zo is. Of liever: dat het waar is. En sta je ervoor open dat deze waarheid telkens opnieuw waar kan worden in je eigen leven en in dat van anderen?

Maria gaat naar het graf van Jezus. Een plek van herinnering waar ze haar tranen de vrije loop kan laten. Maar als ze daar komt vindt ze de dode Jezus niet. Alleen een lege plek. Daar ziet ze dan twee engelen die haar vragen waarom ze huilt.

Engelen zijn niet alleen boodschappers van God, ze lijken ook op Hem. Deze engelen zien haar verdriet. Is dat dan zo bijzonder? Wel als je bedenkt hoe vaak verdriet niet wordt gezien omdat het wordt verzwegen maar ook omdat we er liever aan voorbijzien. Verdriet is vaak verborgen verdriet. De engelen zien het wél en doen daarmee denken aan de God van Exodus die de ellende van zijn volk ziet en hun klacht hoort. “Vrouw, waarom huil je?”

“Ze hebben mijn heer weggenomen en ik weet niet waar ze hem gelegd hebben.” Als ze dan naar buiten stapt ziet ze Jezus. Maar ze denkt dat het de tuinman is. De Evangelist gunt ons deze voorsprong op Maria. Wij weten het wel. Zij nog niet. Jezus spitst de vraag van de engelen toe. Niet alleen “Vrouw, waarom huil je?” Maar ook: “Wie zoek je?” Daarmee wordt duidelijk dat hij niet alleen haar tranen ziet, maar ook begrijpt waar ze vandaag komen. Ze is iemand kwijt. Dat is de bron van haar verdriet. Het evangelie van de opstanding is niet in de eerste plaats dat Maria Jezus ziet maar dat Maria door Jezus wordt gezien in haar verdriet. Dat hij haar verdriet kent. Als hij haar naam noemt, Maria, klinkt dat daarin mee en dán herkent ze Jezus. Iemand heeft mij ooit geleerd: als je iets van God wilt weten, kijk dan naar Jezus. Toegepast op dit verhaal: Hij kent mijn verdriet. Hij ziet en kent mij. Dat vind ik eigenlijk net zo onbegrijpelijk als Opstanding. Maar het troost mij wel.

Lieve mensen, Ondanks alles wordt het Pasen. ‘Wórdt het Pasen’ Want we vieren het vandaag, maar Pasen kan het elke dag worden. Waar mensen worden gekend in wie ze zijn, in wat hen beweegt. En als ze opstaan. Zalig Pasen; vrolijk Pasen!

In de naam van de Vader, de Zoon, de Opgestane, en de heilige Geest.